

Anti-pestprotocol

Jenaplanschool Het Wespennest

Breedveld 6
1025 PZ Amsterdam
020 637 0555
Wespennest.info@askoscholen.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Visie en uitgangspunten van de school op gebied van omgaan met elkaar	3
3. Wat is pesten	4
4. Preventief handelen	6
5. Signaleren	9
Observaties	9
Thermometer	9
Sociogram	9
Kindbegrip	10
Groepsplan Sociaal/emotioneel	10
Tevredenheidsenquête/WMK-lijst	10
6. Curatieve handelen	11
Escalatieladder	11
Fases	11
Meldcode	11
Schorsing en verwijdering	11
7. Adviezen voor ouders	11
Ouders van gepeste kinderen	12
Ouders van pesters	12
Overige ouders	12
Bijlage 1; Escalatieladder (ouders)	13
Bijlage 2; Overzicht vormen van pesten	16
Bijlage 3; Rollen in de school	17
Bijlage 4; Cyclus sociaal/emotionele veiligheid	18
Bijlage 5; Kwaliteitskaart Specialist Klasse(n)Kracht®	21

1. Inleiding

In dit anti-pestprotocol wordt beschreven hoe wij op Het Wespennest omgaat met gedrag rondom pesten. U vindt hierin onder andere een beschrijving van wat pesten is, preventieve maatregelen, en het handelen van medewerkers en ouders als dit wel voorvalt. In de bijlagen is informatie te vinden handvaten om juist te handelen in een situatie rondom pesten

2. Visie en uitgangspunten van de school op gebied van omgaan met elkaar

Het Wespennest is een veilige school, waar kinderen graag naartoe gaan. Wij werken samen aan een positieve sfeer, waarin leerlingen zich volop kunnen ontwikkelen. Vertrouwen in wat de leerling kan is daarbij de basis. De uitgangspunten van dit pestprotocol zijn daarom:

Veiligheid en geborgenheid zijn essentiële voorwaarden om te kunnen leren en ontwikkelen. De school werkt daarom aan een veilige schoolomgeving. Daar hoort pestgedrag niet in thuis.

We willen pestgedrag voorkomen. Daarom bespreken we het onderwerp pesten met de kinderen en stellen samen met hen bouwstenen op binnen de klas en als school. Dit doen we aan hand van de RESPECT-aanpak van Klasse(n)Kracht®.

Leerkrachten moeten in staat zijn om pesten te signaleren (samen met de ouders) en een duidelijk standpunt in te nemen.

Alleen als er sprake is van een goede samenwerking tussen ouders, medewerkers en leerlingen kunnen we pestgedrag succesvol voorkomen en indien nodig tegen gaan (Het Wespennest, z.d.).

Het Wespennest. (z.d.). *Anti-pestprotocol*. [Schooldocument]. Het Wespennest.

3. Wat is pesten

We spreken van pestgedrag als een leerling systematisch psychisch en/of fysiek wordt bedreigd, geïsoleerd en geïntimideerd. Pesten is een vorm van geweld en erg bedreigend. Het slachtoffer kan hierdoor ernstige schade oplopen. Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker.

Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Vaak gebeurt het pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, is onzeker en bang (Goossens et al., 2012).

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen zijn de kinderen min of meer aan elkaar gewaagd. Het gedrag heeft iets uitnodigends; de ander mag iets terug doen, in een onschuldige sfeer. Het gaat om een prikkelend spelletje dat door geen van beide partijen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het is zelfs goed voor de ontwikkeling van kinderen om elkaar af en toe te plagen; ze leren daardoor om met conflicten om te gaan. Die vaardigheid komt later in hun leven ongetwijfeld van pas.

Het specifieke van pesten ligt in het bedreigende en systematische karakter ervan. Voorbeelden, en tegelijk signalen, van pestgedrag zijn:

- Altijd een bijnaam geven, nooit bij de eigen naam noemen
- Een klasgenoot altijd ergens de schuld van geven
- Opmerkingen maken over iemands kleding
- Een ander kind achterna blijven lopen of buiten de school opwachten
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klemzetten (tussen de fietsen)
- Spullen afpakken; dwingen om bezittingen af te geven
- Een kind dwingen om bepaalde dingen te doen, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen
- Dreigen ("als je dat doorvertelt zal ik je krijgen")
- Belachelijk maken, uitlachen bij een verkeerd antwoord in de klas

Voor een tabeloverzicht van de vormen van pesten en de geraadpleegde bronnen, zie *bijlage 2*;
Overzicht vormen van pesten

Cyberpesten

Wat is online pesten (cyberpesten)?

Naast traditioneel pesten heeft Online pesten (cyberpesten) een opmars gemaakt sinds de komst van elektronische communicatieapparatuur. Online pesten is een vorm van pesten waarbij gebruik wordt gemaakt van technologie zoals sociale media, berichtenapps, e-mail en online games. Het kan vele vormen aannemen, zoals beledigende berichten sturen, geruchten verspreiden, persoonlijke informatie zonder toestemming openbaar maken of het slachtoffer belachelijk maken via digitale platforms (kenniscentrum Online Pesten, z.d.).

Wat maakt online pesten (cyberpesten) anders dan traditioneel pesten?

- Het stopt nooit: Het kan op elk moment doorgaan, zelfs als het slachtoffer thuis is, wat de impact extra zwaar maakt.
- Het is openbaar: Pesters kunnen een groot publiek bereiken via sociale media, wat de vernedering van het slachtoffer versterkt.
- Het is anoniem: Dankzij nepaccounts kunnen daders vaak anoniem blijven, waardoor het lastig wordt om hen te confronteren.

Vormen van cyberpesten:

- Opnames maken met de webcam
- E-mails versturen onder een valse naam
- Versturen van enge filmpjes of foto's
- Nare berichten versturen via een chat/Messenger
 - Uitsluiten van groepen
 - Beledigen en roddelen
 - Belachelijk maken
 - Bedreigen en intimideren
 - Subtiele vormen (Bijv. Het gebruik van "hoektags", waarbij iemand negatief wordt geassocieerd met een bericht of foto).

Het Wespennest neemt pesten zeer serieus, ongeacht waar het plaatsvindt. We vinden het belangrijk dat iedere leerling zich veilig voelt, zowel op school als daarbuiten. Daarom treden we ook op bij pesten dat buiten school gebeurt, zoals bijvoorbeeld bij cyberpesten, wanneer dit invloed heeft op het welzijn en/of het functioneren van een leerling op school. Signalen van pesten worden zorgvuldig opgepakt door de medewerkers. In gesprek met de betrokken leerlingen en ouders zoeken we naar oplossingen en passende maatregelen. We zetten in op preventie, duidelijke afspraken, begeleiding en waar nodig corrigerend optreden, met als doel het pesten te stoppen en een respectvolle en veilige leeromgeving te waarborgen voor iedereen.

4. Preventief handelen

Een effectief antipestbeleid begint bij preventie. Door vanaf het begin van het schooljaar te investeren in een positief groepsklimaat, kunnen veel vormen van grensoverschrijdend gedrag (uitsluiting, intimidatie en pesten) worden voorkomen. De methode Klasse(n)Kracht® biedt leerkrachten handvatten om groepsvorming actief te begeleiden, eigenaarschap bij leerlingen te stimuleren en sociale veiligheid te bevorderen.

Preventief handelen tegen pesten houdt in dat de leerkracht actief werkt aan:

- Een positieve groeps cultuur
- Heldere en gedragen gedragsnormen
- Wederzijds respect en vertrouwen
- Vroege signalering van spanningen in de groep

Door deze factoren structureel te versterken, ontstaat er een sociaal veilige omgeving waarin pesten minder kans krijgt. Leerlingen voelen zich gezien, gehoord en gewaardeerd, waardoor de sociale samenhang groeit en negatieve groepsmechanismen minder invloed hebben. Mochten er toch in de groep negatieve gewoontes ontstaan, kan dit tegen worden gegaan door gebruik te maken van Klasse(n)Pad®. Hierbij kun je van een goede intentie die doorslaat, bijvoorbeeld van behulpzaam willen zijn naar bemoeien met iemand. Er weer behulpzaam van maken door leerlingen meer inzicht te geven in hun handelen door dat passende thema te behandelen in de klas.

Thema's van Klasse(n)Pad® voor de groepen 1 t/m 3:

- Welkom
- Regie voeren
- .
- Afscheid

Thema's van Klasse(n)Pad® voor de groepen 4 t/m 8:

- Welkom
- Regie voeren
- Samenwerken
- Ruzies en conflicten oplossen
- Overal op reageren
- Bemoei je er niet mee
- Stoer en stiekem
- Sportief spelen
- Ruimte voor meningen
- Groepsdruk
- Afscheid

Klasse(n)Kracht® als preventieve aanpak

De methode Klasse(n)Kracht® sluit nauw aan bij de visie dat pesten vooral in stand wordt gehouden door groepsprocessen. Klasse(n)Kracht® richt zich op het begeleiden van die processen, met aandacht voor de vijf fasen van groepsvorming: De forming, storming, norming, performing en adjourning fase.

Preventie staat centraal in Klasse(n)Kracht®, met een aanpak die bestaat uit:

- Gerichte groepsvormende activiteiten
- Klassenafspraken en een missie maken met de leerlingen
- Vaste kringmomenten voor reflectie en gesprek
- Eigenaarschap stimuleren bij leerlingen
- Positief en zichtbaar leiderschap van de leerkracht

Concrete preventieve maatregelen

- Samen bouwen aan groepsnormen

Een belangrijke preventieve maatregel is het samen opstellen van klassenafspraken (bouwstenen). Deze afspraken moeten positief geformuleerd zijn, dus wat je laat zien en niet wat je niet laat zien. Binnen Klasse(n)Kracht® gebeurt dit tijdens de formingsfase, waarin leerlingen en leerkracht samen bespreken wat zij belangrijk vinden in de omgang met elkaar. Deze afspraken worden vastgelegd in een klassenmissie, zichtbaar opgehangen in het lokaal en regelmatig herhaald.

Voorbeeld: "Wij laten elkaar meedoen, luisteren met aandacht en lossen conflicten op door te praten."

- Vaste kringmomenten: veiligheid door structuur

Het kringgesprek is een vast onderdeel op een jenaplanschool. Hier krijgen leerlingen structureel ruimte om gevoelens te uiten, zorgen te delen of successen te benoemen. Doordat deze momenten gepland en vertrouwd zijn, kunnen leerlingen makkelijker aangeven wanneer er sprake is van onveiligheid of uitsluiting.

- Positief groepsgedrag stimuleren

Preventie is meer dan pesten tegengaan, het staat meer voor gewenst gedrag versterken. Klasse(n)Kracht® stimuleert het gebruik van groepswaardering, waarbij leerlingen elkaar complimenten geven of successen vieren. Zo groeit onderlinge betrokkenheid, en wordt positief gedrag de norm.

- Signalering en observatie

De leerkracht observeert dagelijks het groepsproces en grijpt bij signalen van onderhuidse spanningen preventief in. Door kennis van de groepsfasen kan de leerkracht inschatten wanneer extra aandacht nodig is bijvoorbeeld in de stormfase, waarin hiërarchie en sociale posities worden verkend.

De rol van de leerkracht

Binnen Klasse(n)Kracht® is de leerkracht de regisseur van de groep. Deze rol vraagt om:

- Actief sturen op positieve samenwerking en sfeer
- Alertheid op uitsluiting of negatieve interactie
- Structuur bieden en voorspelbaar handelen
- Regelmatige reflectie op het groepsproces

De leerkracht is daarmee niet alleen opvoeder, maar ook leider in sociale veiligheid.

In dit pestprotocol is Klasse(n)Kracht® een structureel onderdeel van het preventieve beleid. Elke leerkracht gebruikt deze aanpak om:

- Vanaf de eerste schooldag te investeren in groepsvorming
- Regelmatig groeps gesprekken te voeren
- Afspraken en gedragsnormen levend te houden
- Positief gedrag te waarderen en belonen
- Tijdig te signaleren en bij te sturen

Pesten ontstaat zelden uit het niets, het groeit vaak in een groep waar normen onduidelijk zijn of waar onveiligheid bestaat. Door te investeren in preventie met Klasse(n)Kracht®, voorkomen we dat pestgedrag zich verder nestelt in de groep. De methode biedt leerkrachten een praktisch, positief en krachtig kader om pesten voor te zijn en de klas te ontwikkelen tot een veilige, hechte groep waarin iedereen erbij hoort.

5. Signaleren

Pesten kan in een groep soms wat onder de radar blijven. Wij willen het signaleren in de school daarom zo gemakkelijk mogelijk maken door een aantal handvatten aan te reiken. Hiervoor hebben we een cyclisch werkplan in de school (*zie bijlage 4*) Sommigen tools zijn alleen voor de medewerkers om in te zetten en sommigen zijn ook voor de leerlingen en ouders waarop zij het pestgedrag kunnen aankaarten.

Observaties

In eerste instantie verwachten we dat de medewerkers hun groep en de interacties goed observeren tijdens schooltijd. Observaties houden ook in dat er op de gang iets kan opvallen in gedrag bij kinderen onderling, waar de medewerker op kan inspelen.

Ontstaat er hier een vermoeden van pesten, dan kan de medewerker een gesprek aangaan.

Ziet een medewerker iemand uit een andere groep, dan wordt dit ook bij de medewerker van het kind gemeld.

Thermometer

De thermometer is een tool in de klas die door de kinderen wordt ingevuld. Hier hebben de kinderen de mogelijkheid om aan te kaarten of het met klasgenoten fijn is. Hierop staan vier stellingen;

1. Hoe is de sfeer in de klas?
2. Hoe voel jij je in de klas?
3. Hoe is het contact met de leerkracht?
4. Hoe is het contact met de kinderen?

De kinderen geven de stelling steeds een cijfer tussen de 1 en 10. Is deze een 6 of lager, dan gaat de medewerker er met de leerling over in gesprek om te achterhalen wat er beter kan en of er sprake is van pestgedrag.

De thermometer wordt minimaal 4x per jaar een week lang, dagelijks ingevuld, om te kijken of er verbetering is. De medewerker van de groep mag er ook voor kiezen om deze vaker in te zetten als die het gevoel heeft dat er iets speelt in de klas, maar er niet goed achter komt wat.

Sociogram

Dit is een tool voor de leerkracht om zicht te krijgen op de verhoudingen in de groep bij de kinderen onderling. Daarvoor geven de kinderen antwoord op 4 stellingen waarbij ze steeds een top 3 van klasgenoten geven:

1. Bij wie uit deze klas voel jij je fijn?
2. Zijn er kinderen bij wie jij je echt niet fijn voelt? Zo ja wie?
3. Met wie werk je graag samen?
4. Zijn er kinderen met wie het samenwerken echt niet lukt? Zo ja wie?

De medewerker kan nog in gesprek met het kind over de 2e en 4e stelling, om het gedrag dat zorgt dat een kind op deze punten negatief wordt ervaren.

Vervolgens werkt de medewerker de gegevens uit en kan zo zien welke kinderen in de klas populair zijn (macht) en welke kinderen buitengesloten worden (veel negatief genoemd) of worden genegeerd (door niemand genoemd in de positieve of negatieve zin).

Vervolgens kan de leerkracht door middel van thermometers, Klasse(n)Pad® thema's of gesprekken deze kinderen weer in een fijne groepsdynamiek meenemen, of kijken of er meer nodig is.

Kindbegrip

Dit zijn lijsten met stellingen op het Sociaal, Emotionele en morele aspect. Via deze tool kunnen de medewerkers inzicht krijgen in gedrag van kinderen en krijgen zij hier handelingsadviezen uit op basis van de resultaten.

In de groepen 1 tot en met 4 worden deze lijsten door de medewerkers alleen ingevuld. Bij de groepen 5 t/m 8 vullen de kinderen deze zelf ook in en is er ruimte voor opmerkingen. Hierin wordt ook specifiek gevraagd of en ik hun klas gepest wordt en of zij gepest worden. De medewerker krijgt hier inzicht in en kan hierop aanhaken.

Groepsplan Sociaal/emotioneel

Het groepsplan is een document waarin de medewerker beschrijft hoe het onderwijs in de klas wordt georganiseerd. Daarbij wordt beschreven aan welke leerdoelen er wordt gewerkt en welke instructies en activiteiten er plaatsvinden. Ook is het inzichtelijk gemaakt hoe er wordt omgegaan met niveauverschillen in en buiten de groep.

Tevredenheidsenquête/WMK-lijst

Dit instrument helpt ons om inzicht te krijgen op onze basiskwaliteit en structuur van werken. Deze wordt ingevuld op verschillende niveaus; Door medewerkers, ouders en leerlingen. Opvallende signalen worden cyclisch meegenomen in ons jaarplan.

Hierin kunnen kinderen, ouders en medewerkers aangeven of zij vinden dat de veiligheid goed gewaarborgd wordt, of dat dit in de school beter moet.

6. Curatieve handelen

Escalatieladder

De escalatieladder is een model dat laat zien hoe een conflict zich ontwikkelt. Hoe verder op de ladder, hoe moeilijker het conflict op te lossen is.

De ladder bestaat uit 4 fases, verdeeld over tien treden. De stappen op de ladder geven concreet inzicht waartoe de situatie zich verhoudt. Wij gebruiken deze ladder om te bepalen in welke fase van het conflict de betrokkenen zich bevinden en welke interventie passend is.

Fases

- - Preventieve fase
- - Ongewenst (licht problematisch)
- - Ontoelaatbaar (ernstig problematisch)
- - Onwettig

De inhoud van de fases zijn na te lezen in de escalatieladder (*zie bijlage 1*).

Meldcode

De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling is een stappenplan waarin staat hoe de beroepskrachten dienen te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op het Wespennest is de intern begeleider aandachtsfunctionaris die de meldcode binnen de eigen organisatie inzet. De aandachtsfunctionaris heeft een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling en is gesprekspartner voor collega's die een geval van huiselijk geweld of kindermishandeling vermoeden.

De stappen die ingezet worden zijn landelijk afgesproken en zijn na te lezen op de site van de Rijksoverheid.

Schorsing en verwijdering

Het Wespennest volgt het protocol 'schorsen en verwijderen ASKO'.

Schorsen: Het bevoegd gezag van de ASKO (lees: het College van Bestuur) mag een leerling, nadat alle betrokken belangen zorgvuldig zijn afgewogen, voor een periode van ten hoogste vijf dagen schorsen. De directie van de betreffende school is niet bevoegd tot het schorsen van een leerling.

Verwijderen: Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid om, nadat alle betrokken belangen zorgvuldig zijn afgewogen, een leerling in bepaalde gevallen te verwijderen. Dan heeft de leerling geen toegang meer tot de school.

7. Adviezen voor ouders

We hebben een aantal adviezen op een rij gezet voor ouders. Wat kunt u doen om mee te helpen pestgedrag te voorkomen of te stoppen?

Ouders van gepeste kinderen

Het is belangrijk om de communicatie met uw kind open te houden en in gesprek te blijven met elkaar. Als er sprake is van pesten op school, bespreek dit dan met de leerkracht. Wij horen het ook graag als uw zoon of dochter op straat of ergens anders gepest wordt.

Kinderen die gepest worden hebben behoefte aan steun. Dat kan zijn in de vorm van positieve stimulering, een complimentje of een schouderklop bijvoorbeeld. Hierdoor vergroot het zelfrespect. Ook kunt u uw kind steunen in het idee dat er een einde aan het pesten komt, dat het weer voorbij gaat.

Ouders van pesters

Ook hier geldt dat een open communicatie belangrijk is. Probeer bijvoorbeeld in gesprek met uw kind te achterhalen wat zijn of haar drijfveren zijn. Wat maakt dat uw kind pest en maak hen gevoelig voor wat het anderen aandoet. Misschien kan het helpen om wat extra aandacht aan uw kind te besteden en tijd voor hem of haar te nemen. Benoem positieve dingen in het gedrag van uw kind. Maak ook duidelijk dat u het eens bent met de beslissingen van de school rond het pestgedrag.

Overige ouders

Voor ouders onderling is het van belang dat ze zich begrepen voelen; neem daarom de ouders van het gepeste kind serieus. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan. En geef zelf het goede voorbeeld! Ook belangrijk: leer uw kind om voor zichzelf én voor anderen op te komen.

8. Bijlagen

Bijlage 1; Escalatieladder (ouders)

<p><u>Preventieve fase</u></p> <p>Hierin volgen wij de RESPECT-aanpak van Kasse(n)Kracht®, om het groepsproces zo goed mogelijk te laten verlopen.</p>	<p>Bouwen (gouden regels) opstellen (1e weken schooljaar).</p>	<p>De groep maakt gezamenlijk een missie voor het schooljaar en bijbehorende afspraken</p>		
	<p>In de stroming-fase worden kringgesprekken gehouden over wat we zien en horen als we ons houden aan de afspraken en wat onderling te doen als ongewenst gedrag niet stopt, Hier wordt de STORM-kaart geïntroduceerd</p>	<p>'Wat zie ik en wat hoor ik.'</p> <p>Dit zijn T-kaarten die bij de afspraken horen. Zo is het voor de kinderen duidelijk hoe het gewenste gedrag eruit ziet (het liefst ook met foto's)</p>		
	<p>Gedurende het gehele jaar worden er activiteiten over, van en voor groepsvorming/samenwerken gedaan en wordt er regie gevoerd op regels en routines in de groep.</p>	<p>De medewerkers zien ten alle tijden toe op de afspraken. Dit o.a. door middel van beloofsystemen als een toppertjesbord of werkdoelen voor de groep ('Als we vandaag, dan kunnen we vanmiddag...')</p>		
<p><u>Ongewenst</u></p> <p>(Licht problematisch)</p> <p>Hieronder valt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les verstoren - Schelden/vloeken 	<p>Het kind vertoont <u>ongewenst</u> gedrag.</p> <p>De medewerker gaat in gesprek met het kind over het gedrag en bekijkt/bespreekt wat nodig is om dit te veranderen.</p>	<p>Hierbij wordt gebruik gemaakt van de STORM-kaart van de RESPECT-aanpak.</p>	<p><u>S</u>top en koel af</p> <p><u>T</u>oon respect</p> <p><u>O</u>plossingen bedenken</p> <p><u>R</u>ustig kiezen</p> <p><u>M</u>aak een plan</p>	
	<p>Het gedrag stopt niet.</p> <p>Het kind krijgt een Oeps-formulier en evalueert eigen handelen.</p>	<p><i>Oeps-formulier;</i></p> <p>Deze moet op een rustige plek bij een ambulante, ingevuld kunnen worden.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - Een ander schoppen/ slaan/ Kappersklap - Herhaaldelijk negeren van opdracht van een medewerker. - Niet aan de groepsafspraken houden. 	<p>De medewerker gaat <u>na school</u> hierover gesprek en stelt een consequentie die aansluit op de situatie. Ouders worden ingelicht.</p>	
	<p>Het gedrag stopt niet.</p> <p>Het kind heeft al 3 keer het Oeps-formulier ingevuld. Het kind wordt uit de klas gezet voor een dagdeel (Is dit aan het eind van de dag, dan geldt het moment voor de volgende dag).</p> <p>De medewerker(s) en IB gaan in gesprek met ouders.</p>	<p>Het kind wordt opgegeven voor het IKB en/of een gedragsspecialist/IB komt kijken naar individueel gedrag van het kind in de groep.</p>
<p>Ontoelaatbaar (Ernstig Problematisch)</p> <p>Hieronder valt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondanks gesprekken en voorgaande fase, doorgaan met genoemd gedrag. <p><u>Direct ontoelaatbaar gedrag</u></p> <p>(Zonder voorgaande stappen door te gaan):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vernieling - Pesten 	<p>Er zijn nu al 2 of meer gesprekken met ouders geweest en we zien geen verbetering in gedrag.</p> <p>Er wordt een gesprek met ouders en IB gepland binnen 3 dagen om een plan te maken.</p>	
	<p>Er zijn nu, na het gesprek met de IB'er, meer gesprekken met ouders (en/of IB/directie) geweest en het gedrag blijft aanhouden. Er volgt nog een gesprek waarin met ouders gesproken over inzet van externen.</p>	<p>Denk hierbij aan;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZBO - Vaardigheidstrainingen - Coaching - Observaties - E.d.
<p>Onwettig</p> <p>Direct onwettig gedrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Excessief geweld; <i>bijvoorbeeld: een</i> 	<p>Er is geen verandering na bovengenoemde stappen. Het kind wordt bij betreffend gedrag door ouders opgehaald.</p> <p>Naast genoemde komt voor; Kind wordt direct van school gehaald door ouders.</p>	

<p><i>ander met een schaar bedreigen.</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Medewerker uitschelden/ bedreigen - Fysiek geweld naar MW	<p>Het kind is 3x thuis geweest. Nu volgt een schorsing. Er volgt hierover een gesprek met <i>ouders, directie.</i></p> <p><i>Het bestuur wordt geïnformeerd.</i></p>	
--	---	--

Bijlage 2; Overzicht vormen van pesten

Begrip	Dimensies	Eventueel sub dimensies	Indicatoren
Pestgedrag	Verbaal pesten	Verbaal direct	Uitschelden, bedreigen, spotten, bedreigen, kleineren, bijnaam gebruiken, dwingen
		Verbaal indirect	Roddelen, leugens verspreiden
	Fysiek pesten	Fysiek direct	Slaan, schoppen, knijpen, trekken, duwen, vechten, klemzetten, opsluiten
		Fysiek indirect	Eigendommen vernielen/beschadigen
	Relationeel		Negeren, uitsluiten, niet laten meedoen, niet uitnodigen

Bronnen

Goossens, F., Vermande, M., & Meulen, M. van. der. (2012). *Pesten op school: achtergronden en interventies*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers

Kenniscentrum Online Pesten | Cyberpesten. (2024, 14 december). Stop Pesten NU.

<https://www.stoppestennu.nl/kenniscentrum-online-pesten-cyberpesten>

Ploeg, J. van. der. (2011). *De sociale ontwikkeling van het schoolkind*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum

Bijlage 3; Rollen in de school

Leerkracht

Signaleert dagelijks in de groep en speelt in op conflicten en het groepsproces om pesten zoveel mogelijk te voorkomen.

Intern begeleider/ Aandacht functionaris

Houdt samen met de leerkracht zicht op de ontwikkeling van de kinderen. Is de spil in het organiseren van passend onderwijs en zorg op school.

Directeur

Is op de hoogte van wat er speelt in de school, geeft advies vanuit zijn rol naar het team en ouders. Bovendien is de directeur eindverantwoordelijk en bewaakt de kwaliteit van het onderwijs. Dat houdt in dat de directeur ervoor zorgt dat de school een veilige, respectvolle en prettige plek is voor leerlingen en personeel.

Vertrouwenspersoon

Bij deze medewerkers kunnen kinderen terecht met hulpvragen die zij bij hun eigen groepsmedewerker niet kwijt kunnen. Dit kan door bij deze medewerker langs te gaan, of door een briefje in de daarvoor bestemde brievenbus.

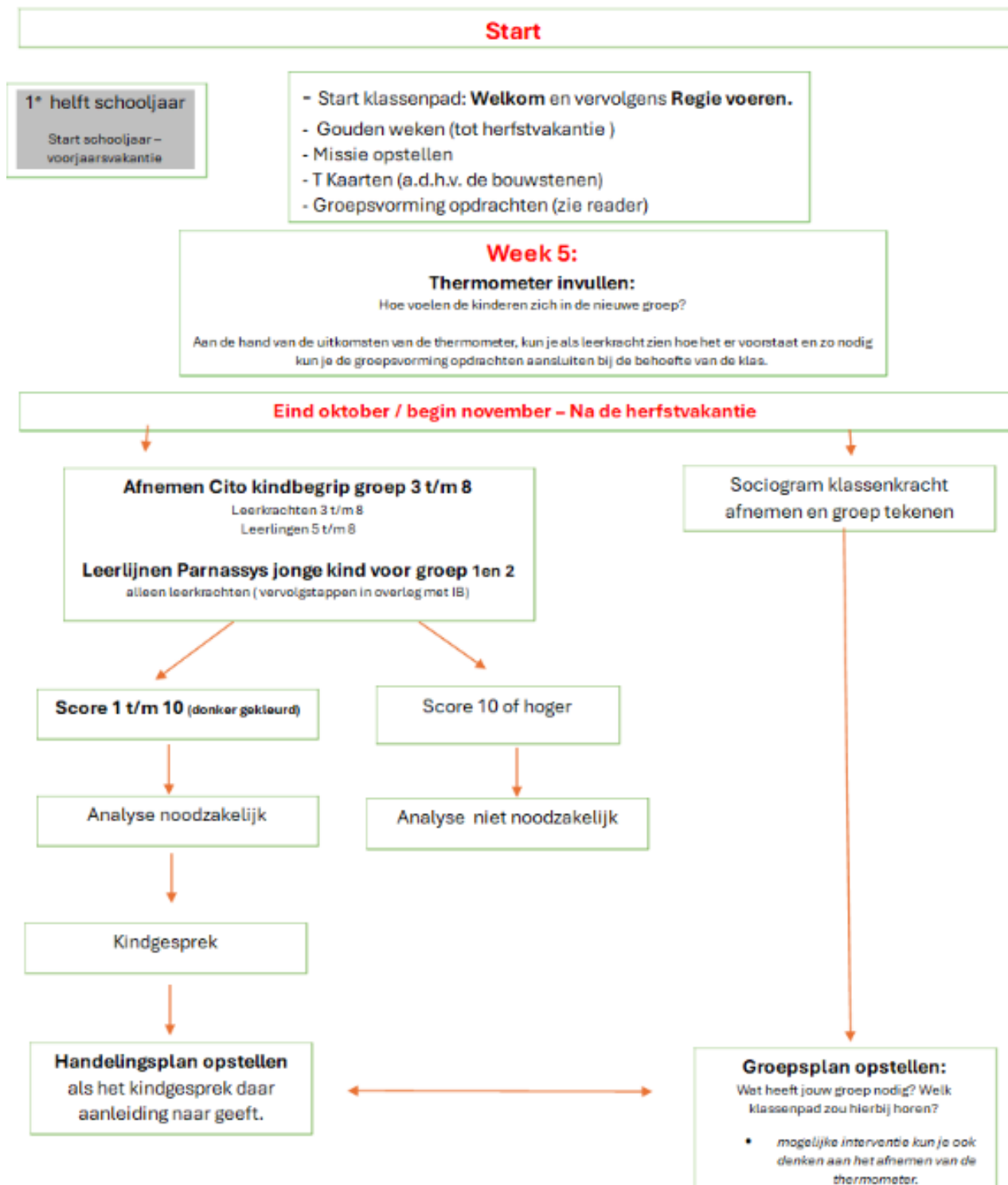
Klasse(n)Kracht Specialist

Heeft de opleiding gevolgd tot specialist Klasse(n)Kracht en houdt zich aan de kwaliteitskaart van Klasse(n)Kracht en signaleert of de jaarlijkse cyclus goed wordt uitgevoerd door het hele team.

Gedragsspecialist

De gedragsspecialist zorgt ervoor dat kinderen zich beter kunnen ontwikkelen door hulp te bieden bij gedrags-sociaal emotionele problemen. In eerste instantie heeft een gedragsspecialist een adviserende rol richting leerkrachten. Daarbij kan hij ondersteunen door de observeren en/of kindgesprekken te voeren.

Bijlage 4; Cyclus sociaal/emotionele veiligheid

Januari – Na de kerstvakantie

**Start na de kerstvakantie: Zilveren
weken**
Herhaal en bekrachtig je Missie

Week 9:

Thermometer invullen:

Hoe voelen de kinderen zich in de groep?

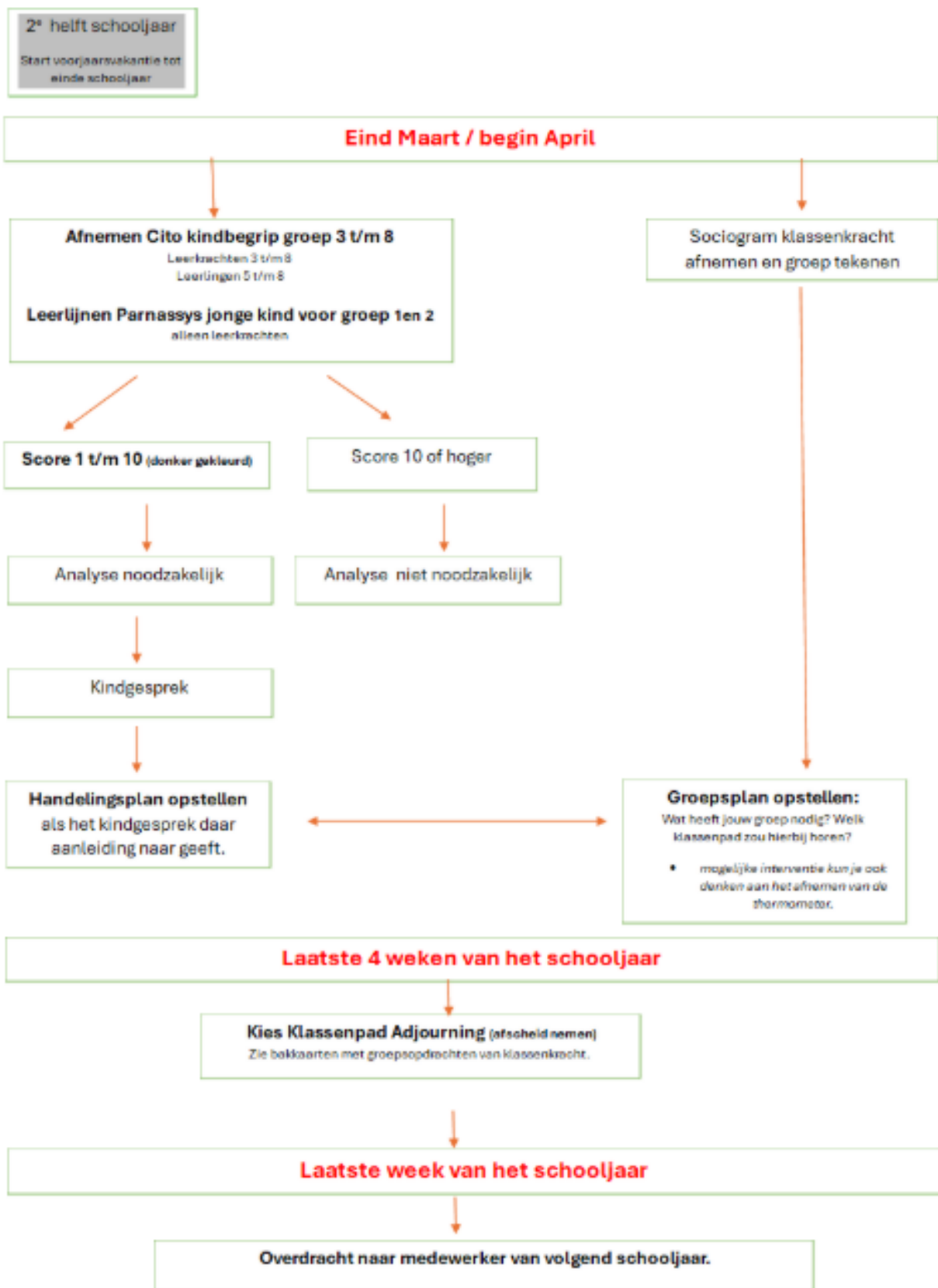
Aan de hand van de uitkomsten van de thermometer, kun je als leerkracht zien hoe het er voorstaat en zo nodig kun je de groepsvorming opdachten aansluiten bij de behoefte van de klas.

Maar je kan ook denken aan:

Waar nodig groepsplan bijstellen.

Past het klassenpad nog of moet ik een andere kiezen?

Handelingsplan op individueel niveau.

Bijlage 5; Kwaliteitskaart Specialist Klasse(n)Kracht®

Taken	Medewerkers Wespennest
Verantwoordelijke	IB, directie, Klassenkracht Specialist(en)
Opgesteld	Februari 2021
Invoeren	
Geëvalueerd	Februari 2024

<p>Algemeen</p> <p>Doel In deze kwaliteitskaart staat beschreven op welke manier de Klassenkracht Specialist zich inzet en ingezet kan worden binnen de groepen voor een veilig groepsklimaat. Door het schooljaar heen staat beschreven welke afspraken binnen de groep voor de medewerker en welke taken de Klassenkracht Specialist heeft.</p>
<p>Inhoud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak • Wat registeren we? • Welke afspraken binnen een schooljaar?
<p>Augustus /september:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedereen heeft de map, boek en (kennis van de) online leeromgeving (Klassenkracht Specialist checkt of ook nieuwe mensen deze hebben). • De Klassenkracht Specialist informeert en inspireert aan de start van het schooljaar de collega's over de Gouden Weken waarin kennismaken centraal staat. • Je start dan in je groep vanaf week 1 van het schooljaar met Thema 1: Welkom uit KlassenPad. Het opstellen van je groepsmissie; jullie droom voor wat voor groep je wil zijn en welke bouwstenen/groepsafspraken je nodig hebt om dit te behalen. Je maakt samen met de kinderen min. 4, max, 5 bouwstenen (groepsregels) en een missie. Deze worden goed zichtbaar in de klas opgehangen (liefst op ooghoogte en met beeldmateriaal. Nog mooier en meer eigen maak je het met foto's van je groep waarop je dit gedrag ziet). • Daarna gaat iedereen door naar thema 2; Regie voeren. Aan de hand van deze 4/5 bouwstenen/afspraken ga je aan de slag met de klas: wat voor klas willen wij zijn en welk gedrag hoort hierbij. Je maakt per bouwsteen/afpraak een T-kaart waarin je noteert wat je dan ziet en hoort als kinderen zich hieraan houden. • Duidelijk maken aan het team dat er het gehele jaar door mogelijkheden zijn tot een hulpvraag aan de Klassenkracht Specialist. • Klassenkracht specialist komt in de 3e of 4e week van het schooljaar sfeer proeven door de school in iedere groep (Flitsbezoeken). De leerkrachten houden hierbij rekening met dat de specialist na school even met hen zal nabespreken. <p>Oktober/november:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de herfstvakantie wordt het sociogram (iedere groep) + ZIEN (6 t/m 8) afgenomen. Het leerkrachtendeel en het leerlingendeel. Het sociogram wordt uitgetekend en per bouw met elkaar

geanalyseerd onder leiding van de Klassenkracht Specialist. Doel: sociale vaardigheden en leer-en leefklimaat checken.

- De specialisten gaan samen bij een gymles met het sociogram en de lijst 'Rollen in de groep' samen kijken naar de klas.
- Na de herfstvakantie informeert en instrueert de Klassenkracht Specialist over begrenzen: regie voeren op ruzie maken (Stormkaartjes) en het thema binnen de groep.
- De Klassenkracht Specialist bekijkt samen met de IB de resultaten die uit ZIEN komen en in de bouw worden de uitslagen besproken en actiegevoerd waar nodig. Tevens bij groepsbespreking 1 wordt dit met de betrokken medewerkers besproken. I.B. maakt inzichtelijk hoe het totale plaatje van de groep is. Ook ouders worden geïnformeerd als hier aanleiding toe nodig is. De ZIEN-rapportage wordt in Parnassys gezet door de medewerker.
- Checklist groepsklimaat invullen (via Klassenkracht Specialist)
- Thermometer een week afnemen (Klassenkracht specialist deelt deze uit aan de medewerker). Hoe voelen kinderen zich in de week? (Dit is elke vakantieperiode 1x).

Januari

- Extra aandacht groepsvorming (zilveren weken) en eventuele aanpassing groepsregels als dit wenselijk is en weer de thermometer invullen.

Februari/maart/april/mei

- Klassenkracht Specialist komt observeren in iedere groep en nabespreking met de leerkracht. In welke fase staat de groep en zijn er hulpvragen? Checklist groepsklimaat (Via Klassenkracht Specialist) Thermometer wordt weer afgenomen voor een week.

Juni/juli

- Aan het einde van het schooljaar informeert en inspireert de Klassenkracht Specialist over de laatste fase: de afronding/afscheid nemen.

Afspraken:

- De Klassenkracht Specialist werkt zoals hierboven beschreven in de eerste instantie preventief
- Nieuwe medewerkers die tijdens een schooljaar binnenstromen worden begeleid binnen de dynamiek door de Klassenkracht Specialist.
- De Klassenkracht Specialist heeft een vaste dag in de week om op uitnodiging te observeren en te coachen in de groep. Deze aanpak heeft als doel om zowel de medewerker als de klas weer in de kracht te zetten. Met als doel dat dit een verschil brengt binnen de dynamiek van de groep.
- Per 2020/2021 is het team het 3- jarige scholingstraject ingegaan voor Klassenkracht. Dit betekent dat Jelly Bijlsma meerdere keren per jaar, gedurende 2 jaar, een studie-/observatiemoment verzorgt.
- Per 2021/2022 zal er vanuit de midden- en de onderbouw ook een medewerker opgeleid worden als Klassenkracht Specialist.
- De Klassenkracht Specialist coacht op de groep en in eerste instantie niet op het individuele kind. Dit kan bijv. wel een gesprekje zijn, maar geen coaching traject. Het kan ook een gesprekje met een groepje kinderen zijn als dit nodig is voor het groepsklimaat.
- Individuele trajecten worden besproken met de IB en eventueel met een hulpvraag binnen het team, daarna IKB traject of 6 jaarlijkse ZBO traject. Dit is op maat en in overleg met IB.